

Dagens ord – gå

Kort förklaring: Gå betyder att ta sig från en plats till en annan. Till exempel med benen, i rullstol eller med gåbord.

I den här guiden får du förslag på samling, hur ordet gå kan användas under skoldagen, aktiviteter i Skoltavlan samt förslag på aktiviteter, sånger och böcker som hjälper eleven att upptäcka och förstå ordet gå.

OBS! Tänk på att modellera under hela samlingen och var extra noga med att modellera dagens ord varje gång det förekommer. Modella är när personal använder samma AKK-sätt som eleverna tillsammans med sitt tal, utan krav på att eleven ska göra det. Detta kan göras med gester, tecken eller bildsymboler (i exempelvis kommunikationskort, kommunikationsböcker eller digitala hjälpmedel).

Samling (20 min)

Introduktion av dagens ord

- Lyssna på Jag gillar det av Linn Johnels. Modella särskilt ordet gå.
- Berätta att dagens ord är gå.
- Säg ordet gå med klassens gemensamma AKK-system.
- Be eleverna leta upp ordet i sina individuella AKK-system. Elever som inte har ett eget AKK-system kan använda basordskartan som följer med materialet. Om ordet inte finns i elevernas system så lägg till det.

Förklara ordet

- Säg ”Gå betyder att ta sig från en plats till en annan. Till exempel med benen, i rullstol eller med gåbord”.
- Visa genom att gå och kommentera ”Jag går!” Gå på några olika sätt (fort, sakta, tillsammans med någon).

Tips! Visa gärna gå med någon i rullstol om det finns i klassen. Låt eleverna vara delaktiga i när ni testar att gå på olika sätt.

Läs berättelsen

Läs berättelsen om Hunden Bella antingen på skärm eller utskriven.

Doftpromenad

Berätta att ni ska gå på doftpromenad precis som Bella. Medan ni går till ett föremål, säg ”vi går hit!”, ”kom vi går”, följ elevernas initiativ i form av kroppsspråk eller annan kommunikation och säg exempelvis ”Du tittar däråt, då går vi dit!”

Förslag på material: gräs, löv, jord, bananskal, pepparkorn

Tips! Placera dem synligt i rummet och se till att sprida ut föremålen, exempelvis på en bricka.

Ordbild

- Visa ordbilden, ljuda fonemen (**g-å**) och följ med fingret. Ordbilden finns i slutet på denna handledning.
- Sätt upp ordbilden på väggen.

Extra aktivitet

Lyssna på en sång eller titta på ett videoklipp.

Sånger:

- Sluta aldrig gå av Sonja Aldén
- Vi går in av Kerstin Andeby
- Beyazdansen av Märith Bergström
Isacsson
- Ut och gå av Belvelin
- Gå och fiska med Gyllene Tider

Böcker:

Kjell och jag går vilse av Mattias
Danielsson

Tecken på lärande

- Eleven tittar mer när du tecknar/använder deras AKK.
- Eleven tittar mer på sitt AKK.
- Eleven reagerar när du säger ordet.
- Eleven utforskar ordet i sitt AKK. Tolka och svara på de symboler eleven väljer även om det inte är det aktuella basordet.
- Eleven verkar förstå ordet i en vardagssituation, exempelvis vid maten, påklädning eller bokläsning.
- Eleven verkar även förstå ordet i nya situationer och aktiviteter.
- Eleven använder ordet oftare i situationer där det passar in.

Använd ordet under hela dagen

Kom ihåg: Modella bara ordet, förhör inte eleverna om deras förståelse av begreppet. Uppmärksamma och svara när eleven själv uttrycker något, oavsett om det är ett basord eller inte. Om eleven kan uttrycka ordet och vet vad det betyder så ställ öppna frågor eller vänta och förvänta. Instruera eller uppmana dem inte att använda fokusordet.

Använd ordet gå så snart ni förflyttar er under skoldagen. Uppmärksamma en elev på att kompiserna ska gå hem. Hämta inspiration nedan och försök att använda olika kommunikativa funktioner under dagen. Passa på att ibland modellera frågor till varandra, exempelvis "vart ska du gå?" eftersom det är högst relevanta frågor ur ett elevperspektiv.

Kommunikativa funktioner

Önskemål och behov	Protestera	Berätta, fråga, svara	Kommentera
vill gå jag gå gå nu gå hem gå dit gå ut skynda, gå vi går	inte gå tråkigt gå	kan jag gå ? jag gå mormor vart gå ? gå nu?	gå fort den gå

Undervisningsmaterial i Skoltavlan

I Skoltavlan finns följande övningar som innehåller basordet gå. Du hittar dem i biblioteket under kategorin kommunikation. Information om inställningar för materialen finns i den övergripande handledningen för basord.

- Bella – berättelse
- Bella – ramsa
- Bella – välj samma
- Bella – samtalskarta

Tips! Du kan också skriva ut text, bilder, bildsymboler och samtalskartor till berättelser och ramsor som stöd i undervisningen. Materialen finns på samma sida som denna lärarhandledning på Skoltavlans hemsida.

Förslag på aktiviteter utifrån ämnesområden

Estetisk verksamhet	Skapa bildspel eller kollage med personer/djur som går, <u>Ramp walkers</u>
Läsa, skriva	Ordvägg, gemensamt skrivande "Jag går till _____".
Motorik	Gå en hinderbana.
Vardagsaktiviteter	I affären: gå till frukten/kylen, gå och hämta mjölk. På promenad: gå till..., gå vid övergångsställen, turas om att gå först, turas om att bestämma vart i närområdet gruppen ska gå till.
Verklighetsuppfattning	Hur många steg orkar eleven gå (med stöd, innowalker, initiera att lyfta benet).

Fler förslag som inspiration!

Samla föremål

Material: Föremål efter tema – exempelvis stenar/kottar/blommor om ni arbetar med naturen. Visuellt stöd: Karta med det antal föremål som eleverna ska samla.

Ord/fraser: vi går!, (om eleven tittar på ett föremål) “ja, vi går dit!”, “klara, färdiga... gå!”

Gör så här: Lägg ut ett antal föremål i rummet och låt eleverna samla olika antal beroende på vilket antal/antalsbegrepp eleven arbetar med.

Titta på bokstäver

Material: Väljabilder med sätt att gå på, exempelvis fort, sakta, tyst, högt, talknapp med meddelandet “Kom alla mina kompisar!”

Ord/fraser: gå, gå fort, gå sakta

Gör så här: Eleverna turas om att vara ledare och stå på ena sidan av rummet eller planen och ropa (med talknapp eller på annat sätt). “Kom alla mina kompisar!” Gruppen svarar (med talknappar eller annat sätt). “Hur då?” Ledaren bestämmer med sina AKK-system (exempelvis sidor med beskrivningar) väljabilder eller fritt hur gruppen ska gå. Spela in på talknapp så att eleven kan ropa eller så kan en personal hjälpa till att ropa.

Gemensamt skrivande

Skriv fylla-i-meningar, till exempel om ämnet ”En promenad”: Jag går till _____.

Eleverna kan välja ord att fylla i meningen med:

- Foton på platser på skolan eller närområdet
- Platser i sitt AKK-system

OBS! Vägledning för detta moment hittar du i den övergripande lärarhandledningen.

Ordbild

g å

